

**Витяг
з протоколу № 10
засідання кафедри соціології факультету соціології і права
КПШ ім. Ігоря Сікорського**

від «28» травня 2020 року

Всього науково-педагогічних працівників кафедри 15

Присутні на засіданні кафедри 14

Стейкхолдери від роботодавців: Світлана Винославська, Станіслав Август.

Здобувачі вищої освіти: Ріна Орепер, Катерина Тегза.

Випускники ОПП: Ольга Воропай, Ольга Заярна.

Порядок денний:

1. Пропозиції стейкхолдерів щодо оновлення ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО).

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри соціології Павло Кутуєв:

На ваш розгляд виноситься питання щодо оновлення ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО).

Стейкхолдерів:

Геннадій Коржов, керівник проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Колеги, пропоную кожному висловитись і надати пропозиції щодо змін до освітньої програми.

Максим Єнін, член проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Інформую, що ухвалено Стратегію розвитку КПШ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки. Відповідно до цього, пропоную дещо вдосконалити формулювання мети ОПП, а саме: Мета програми - підготовка висококваліфікованих фахівців (магістрів) з соціології, які демонструють наявність високорозвинутої соціологічної уяви й володіють сучасними теоріями, методологією та методами соціологічних досліджень, а також компетентностями у сфері аналізу, моделювання, прогнозування, раннього попередження та врегулювання соціальних конфліктів і медіації. Набуті концептуальні знання та практичні навички надають здобувачам змогу ефективно розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми у сфері соціології на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях і брати фахову участь у науково-прикладних дослідженнях, аналітичній, консалтинговій та просвітницькій діяльності.

Важливою ціллю освітньої програми є також культивування у магістрантів дослідницьких навичок, творчого та критичного мислення, гуманістичних цінностей, відданості громадянським обов'язкам, автономності та відповідальності.

Відтак, мета освітньої програми повною мірою відповідає стратегії розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки: «візія – сприяти формуванню суспільства майбутнього на засадах концепції сталого розвитку. Створювати всі умови для підготовки висококваліфікованих (досконалих – perfect) фахівців, здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства та забезпечувати гідне місце України в світовому співтоваристві; місія – робити (to contribute) вагомий внесок у забезпечення сталого розвитку суспільства шляхом інтернаціоналізації та інтеграції освіти, новітніх наукових досліджень та інноваційних розробок. Створювати умови для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях досконалості в освітньо-науковому середовищі» (<https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2020-2025-strategy.pdf>)

Андрій Багінський, член проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Шановні колеги, описі ОПП нам необхідно більш чітко підкреслити особливість програми та її фокус. Пропоную у такій редакції: Освітньо-професійна програма базується на загальнонаукових засадах та інноваційних практиках у врегулювання та вирішенні соціальних конфліктів різного рівня з урахуванням наявних реалій та перспектив розвитку соціально-політичної сфери України. Програма сфокусована на важливості опанування студентами специфіки сучасних досліджень щодо врегулювання та вирішенні соціальних конфліктів різного рівня, загальними та спеціальними компетентностями, професійними методами соціології та соціальних наук, а також механізмами діяльності з переговорів та медіації у процесах конфліктовирішення. Особливістю (унікальністю) програми є здобуття професійних знань та навичок з дослідження тенденцій соціальних змін та модернізації / демодернізації українського суспільства у контексті глобальної динаміки в поєднанні з отриманням компетентностей у сфері попередження, врегулювання та подолання наслідків конфліктів і в області медіаційної діяльності. Підготовка фахівців соціологічного профілю в руслі історико-макросоціологічної інтерпретації становлення суспільства модерну / модернів, процесів модернізації / демодернізації та пов'язаних з ними багаточисельних, багаторівневих, різноманітних за своїми проявами та наслідками конфліктів надає здобувачам широку теоретичну перспективу, науковий світогляд і глибокі знання. У поєднанні з практичними навичками медіації така багатогранна підготовка робить освітню програму унікальною серед існуючих освітньо-професійних програм другого рівня вищої освіти за спеціальністю «Соціологія». Освітня програма передбачає залучення до освітнього процесу провідних соціологів-експертів, фахівців із вивчення та врегулювання конфліктів з України та зарубіжних країн, програми академічної мобільності з провідними світовими закладами вищої освіти світу, зустрічі з представниками роботодавців, використання сучасних програмних засобів та сервісів Інтернет на різних етапах соціологічного дослідження.

Отже, наша освітня програма відповідає науковій школи кафедри та ініціативній темі кафедри, що присвячені соціології модерну, модернізації та соціетальному розвитку, а також є унікальною у підготовці фахівців-соціологів, що спеціалізуються на врегулюванні конфліктів та медіації.

Тетяна Коломієць, член проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Шановні колеги, інформую про те, що минулого року Національна Асоціація Медіаторів України (НАМУ) випустила рекомендації щодо «Основних засад навчання базовим навичкам медіатора». Дане видання у сфері медіації рекомендує навчати медіаторів конфліктологічної, комунікаційної, процедурної, рефлексивної та правової компетентностям. Оскільки з технічних обмежень ми не можемо використати всі

компетентності зазначені в рекомендаціях, пропоную врахувати по одній ключовій компетентності з кожного різновиду. Важливою конфліктологічною (аналітичною) компетентністю є здатність визначати рівень ескалації конфлікту та можливість інтервенції в конфлікт та обирати її спосіб (ФК11). На мій погляд, ключовою комунікативною компетентністю для медіатора є перефразування, зокрема здатність усвідомлювати сутність, значення повідомлення співрозмовника, відслідковувати конфліктогени; переформулювати повідомлення з виключенням конфліктогенів, проясненням змісту і сенсу повідомлення (ФК12). Процедурна компетентність передбачає роз'яснення сторонам суть, принципи та правила, можливості та наслідки медіації, ролі та межі відповідальності учасників процедури (ФК13). До рефлексивної компетентності входить ситуаційне оцінювання В тому числі здатність відслідковувати актуальну ситуацію в процедурі медіації, прогнозувати її розвиток, скеровувати перемовини відповідно до етапів медіації (ФК14). Ці компетентності можуть надаватись у межах опанування освітніх компонентів: «Медіація та фасилітація у вирішенні конфліктів», «Регіональні та етнічні конфлікти: соціально-політичний контекст» та миробудівництво, переддипломній практиці.

Ольга Заярна, випускниця ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Як випускниця програми хочу зазначити, що доцільно було б використати європейську практику магістратури та зменшити кількість дисциплін, збільшивши водночас обсяг освітніх компонентів. Це б дало змогу здобувачам вищої освіти зосередитись на темах, опанування яких буде визначати їх подальший професійний шлях. Також доцільно проводити лише одну курсову роботу за час навчання, щоб 2 та 3 семестр були присвячені підготовці магістерської роботи.

Завідувач кафедри соціології Павло Кутусь:

Дякую. Ми підготуємо варіанти об'єднання певних дисциплін. Адже це і рекомендація навчально-методичного відділу університету. Це оптимізує час здобувачів та покращить їхню підготовку. Зокрема, вибіркові дисципліни Регіональні та етнічні конфлікти об'єднати з дисципліною «Національне примирення у нормативну дисципліну «Регіональні/етнічні конфлікти: соціально-політичний конфлікт та миробудівництво. Дисципліну «Конфліктні студії: теорії та методи об'єднати з дисципліною Соціологічні теорії соціальних змін, трансформацій та модернізацій - новий освітній компонент матиме назву «Соціологія конфліктів та війн у контексті трансформацій та модернізацій. Також окремим освітнім компонентом з цієї дисципліни буде курсова робота. Дисципліни «Проектування соціологічного дослідження», «Кількісні методи аналізу соціальних процесів» об'єднати під назвою «Методологія та методи соціологічного дослідження конфліктів». Цей освітній компонент буде викладатися протягом двох семестрів.

Станіслав Август, голова громадської організації «Всеукраїнське об'єднання старост», стейкхолдер від роботодавців

Минулого місяця у Верховній Раді України зареєстровано Проект закону Про медіацію, що передбачає: Базова підготовка у сфері медіації становить не менш як 90 годин навчання медіатора, у тому числі 45 годин практичного навчання, та включає теоретичні знання щодо принципів, порядку та методик проведення медіації, правового регулювання медіації, етики медіатора, ведення переговорів, врегулювання конфліктів (спорів), а також практичні навички їх застосування.

Прощу врахувати це у оновленій версії ОПП.

Тетяна Коломієць, член проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Дякую, ми врахуємо необхідний обсяг годин для підготовки медіаторів, орієнтуючись на зміни в українському законодавстві, а також спираючись на європейські практики, де 90 годин навчання медіатора, у тому числі 45 годин практичного навчання це досить розповсюджена норма. Дані години будуть зокрема вказані у навчальному плані в дисципліні «Медіація та фасилітація у вирішенні конфліктів». Щодо вказаних у проєкті закону компетентностях, то ми вже говорили, що врахуємо їх та те, що запропоновано Національною Асоціацією Медіаторів України (НАМУ) у відповідних методичних рекомендаціях.

Андрій Багінський, член проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Колеги, пропоную також оновити наші вибіркові каталоги факультетського та кафедрального рівня. Пропонується виокремити в ОПП 6 вибіркових дисциплін в 2 семестрі, які посилюватимуть компетентності чи формуватимуть нові знання та уміння. Також пропонується затвердити такі компоненти ОПП як нормативні: «Робота над магістерською дисертацією (Замість «Виконання магістерської дисертації»), «Медіація у сфері інтелектуальної власності» (Замість «Захисту інтелектуальної власності»), «Запобігання конфліктів та забезпечення сталого миру» (Замість «Навчальної дисципліни з проблем сталого розвитку»), Практикум іншомовного наукового спілкування» (Замість «Практикуму з іншомовного професійного спілкування»), «Лідерство та антикризовий менеджмент (Замість «Навчальні дисципліни з менеджменту»). Тематику, компетентності та результати навчання дисципліни «Основи наукових досліджень» врахувати у освітньому компоненті «Методологія та методи соціологічного дослідження конфліктів». Викладачам внести уточнення у силабуси і вказати на компетентності і результати навчання, які забезпечують всі освітні компоненти ОПП.

Геннадій Коржов, керівник проєктної групи ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО):

Щиро вдячний. Ставлю на голосування.

ГОЛОСУВАЛИ: «За» - одноголосно.

УХВАЛИЛИ: Схвалити пропозиції стейкхолдерів та рекомендувати проєктній групі оновити ОПП «Врегулювання конфліктів та медіація» (другий рівень ВО), відповідно до наданих пропозицій.

Зав. кафедри
соціології

Секретар

Павло КУТУЄВ

Олексій СЕВЕРИНЧИК